

JEŽIŠ BOL VZKRIESENÝ! A ČO ČAKÁ PO SMRTI NÁS?

Vzkriesenie Ježiša Krista

Vzkriesenie Ježiša je jednou z troch tajomných udalostí v pozemskom príbehu Ježiša Krista (ako nám ho podávajú evanjeliá) – udalostí, ktoré mali pre neho (a majú aj pre nás, pre našu spásu) nesmierny význam, a to napriek tomu, že on sám v nich, možno povedať, „nezohral úlohu aktívneho subjektu“ (ako napríklad, keď konal zázraky, alebo keď kázal zástupom, keď polemizoval so zákonníkmi a farizejmi atď.), ale „pasívneho objektu“; čiže nebol tým, kto aktívne konal, ale bol „tým, s kým konali iní“, zatiaľ čo on sa viac-menej „pasívne podriadil“ – no treba dodať, že vždy *dobrovoľne a ochotne!*

Týmito udalosťami boli *Ježišov krst, jeho ukrižovanie a jeho vzkriesenie*. Pripomeňme si teraz, **čo** sa vtedy udialo, a na obrázkoch (súčasných fotografiách) si pozrime, **kde** sa to udialo:

1. Ježišov krst. Aktívni činitelia tu boli dvaja: prvým bol *Ján Krstiteľ*, ktorý Ježiša pokrstil (hoci aj Ježiš tu v istom zmysle zohral „aktívnu úlohu“ – v tom, že on sám, „z vlastnej iniciatívy“ prišiel za Jánom); druhým „aktívnym činiteľom“ tu bol Ježišov (a náš) Otec – **Boh**, ktorý zoslal na Ježiša svojho Ducha, pomazal ho ním. („*Boh Duchom svätým a mocou pomazal Ježiša Nazaretského*“ – *Sk 10, 38*). Toto „pomazanie Duchom Svätým“ môžeme považovať za akúsi „iniciáciu“ Ježiša – akt, pri ktorom ho Boh oficiálne poveruje poslaním (vyslala ho na misiu), a súčasne ho vystrojenie potrebnými kompetenciami a mocou pre toto poslanie. Veď výraz „pomazanie“ znamená práve toto: pomazaním (olejom) boli napr. uvádzaní do úradu (a vystrojení kompetenciami a mocou!) králi a kňazi.

Po tejto udalosti sa z Ježiša Nazaretského stáva Kristus (gr. *Christos*).¹ Grécke slovo *Christos* (Kristus) a hebrejské *Mášijah* (Mesiáš) znamenajú totiž doslova „*Pomazaný*“ (v Ježišovom prípade „*Bohom Pomazaný*“) – v zmysle „*vyvolený a poverený*“. Pripomením v tejto súvislosti slová Písma: „...**Kristom** učinil Boh toho Ježiša...“ (*Sk 2,36*). Teda Ježiša „učinil (urobil) Kristom“ Boh – tým, že ho

Rieka **Jordán** neďaleko Salimu, kde bol Ježiš **pokrstený** a Božím Duchom **pomazaný**.

¹ Azda tu netreba vysvetľovať, že *Kristus* (a rovnako *Mesiáš*) nie je meno, ale vlastne „funkcia“ (titul, poverenie spasiteľským poslaním). Meno nášho Spasiteľa je *Ježiš* (s „prídomkom“: z *Nazareta*), v hebrejskom origináli *Jehošua* (skrátene *Ješua*).

pomazal Duchom. Kedy? Predsa pri jeho krste: „...*ked' vychádzal z vody, videl nebesá roztvorené a Ducha, ktorý zostupoval na neho ako holubica; z neba zaznel hlas: Ty si môj milovaný Syn, v Tebe sa mi zaľúbilo*“ (t.j. „Teba som si vyvolil“). (Mk 1,10.11).

Po tejto udalosti sa Ježiš zmenil, čo muselo byť nápadne vidieť na jeho rečiach i činoch. Dokazuje to skutočnosť, že jeho krajanovia – ľudia, ktorí ho dôverne (od jeho detstva) poznali – sa nestačia čudovať: „*Odkiaľ to ten človek má? Aká je to múdrosť, ktorej sa mu dostalo? Aké mocné činy sa dejú jeho rukami! Nie je to azda tesár, syn Márie a brat Jakubov, Jozefov, Júdov, Šimonov? A nežijú jeho sestry medzi nami?*“ (Mk 6,2-3).

2. Druhá udalosť – Ježišovo ukrižovanie je tou najsmutnejšou a najhroznejšou udalosťou opísanou v evanjeliách, a predsa je to udalosť veľmi významná. Pri poprave Ježiša Krista boli „aktívnymi aktérmi“ židovská *Veľrada* (Synhedrin), ktorá Ježiša odsúdila, *pohanský správca* (prokurátor) *Judey Pilát*, ktorý Ježiša rozkázal popraviť a *pohanskí, rímski žoldnieri*, ktorí popravu uskutočnili.

Kristova smrť je vyvrcholením jeho diela; diela, ktoré v sebe zahŕňa jeho učenie, celý jeho život i jeho smrť (umučenie, popravu). Ježišova smrť býva oprávnené označovaná ako „obet“. Ona sa obeťou skutočne stala; v tom zmysle, že bola potvrdením jeho vernosti a poslušnosti voči Bohu (F 2,8), a súčasne oddanosti poslaniu, ktorým ho poveril jeho (a náš) nebeský Otec. V čase Ježišovho ukrižovania však ľudia vnímali túto udalosť inak: pre jeho učeníkov to bola strašná rana a sklamanie, dôvod k zúfaniu – „šok“ v tom najhoršom slova zmysle: *ich Učiteľ a Vodca*, o ktorom si mysleli, že čoskoro zmení pomery v ich vlasti – Izraeli (na to, že raz zmení celý svet, vôbec nepomysleli), *je mŕtvy*: bol popravený, a to tým najstrašnejším a najpotupnejším spôsobom.

3. Tretou udalosťou je vzkriesenie Ježiša Krista. „Aktívnym činiteľom“ tu bol samotný *Boh* – Otec Ježiša (i nás); áno, to On vzkriesil svojho Vyvoleného (Pomazaného) Syna z mŕtvych.

Grécke slovo *anastasis* (*ana*= znova, hore; *stasis* = státie, vstanie) znamená doslova „znova vstanie“ (čiže prinavrátenie k životu), a býva prekladané do slovenčiny dvoma výrazmi *vzkriesenie* a *zmŕtvychvstanie*. Sú to synonymá, no predsa je medzi nimi jemný rozdiel: ak hovoríme o niekom, že *bol vzkriesený* (príčasť minulé trpné!), cítime, že „tu konal niekto, kto vzkrieseného vzkriesil“; ak však o niekom povieme, že *vstal z mŕtvych* (príčasť minulé činné!), môžeme mať dojem, že to on – samotný mŕtvy – „aktívne (sám od seba) vstal“, navrátil sa k životu. Avšak „vrátiť sa k životu sám od seba“ nikto nemôže; a to z dvoch dôvodov: 1. ak je niekto naozaj, nie iba zdanlivo mŕtvy, potom nemôže byť „činný“ (teda nemôže ani vstať, tým

Vrch **Golgota** (t.j. „Lebka“, resp „Lebečné miesto“), kde bol Ježiš **popravený** (ukrižovaný).

menej vstať z mŕtvych); a Ježiš – ako vieme – bol svojimi katmi usmrtený, bol skutočne mŕtvý;¹ 2. dať (i obnoviť) život je vo výlučnej kompetencii Tvorcu života – Pána života i smrti „Boha, Otca všemohúceho, Stvoriteľa neba i zeme“ (ako vyznávame v kréde). Z tohto dôvodu by sme mali používať radšej výraz *vzkriesenie* ako zmŕtvychvstanie; a to aj keď hovoríme o Ježišovi. Veď v Písme znova a znova môžeme čítať, že **Ježiša vzkriesil Boh** (napr. *Sk 2,24.32; 3,15; 4,10; 5,30; 10,40; 13, 30.34.37; 17,31; R 4,24; 8,11; 10,9; 1K 6,14; 15,15; 2K 4,14; G 1,1; Ef 1,20; 2,6; Ko 2,12; 1Te 1,10; 1P 1,3.21 atd.*). Vzkriesenie Ježiša je veľkým zázrakom – zázrakom, ktorý vykonal s Ježišom Boh, jeho (i náš) Otec; nemajú preto pravdu tí, čo tvrdia, že tento zázrak bol dielom samotného Ježiša.²

Olivový vrch od východu zo Starého mesta. Na vrchole Olivového vrchu bol zaoblený kopček Golgota (pozri predchádzajúci obr.). Celá západná strana Olivového vrchu bola pokrytá záhradami a hrobkami. Tam niekde bol Ježiš pochovaný (presné miesto jeho hrobu nie je známe), a tiež **vzkriesený**.

Aj táto tretia udalosť – vzkriesenie Ježiša Krista – bola „šokom“ pre jeho súčasníkov; avšak šokom v úplne opačnom zmysle ako ukrižovanie; išlo skôr o prekvapenie, úžas. U mnohých táto udalosť zásadne zmenila ich postoj voči nemu: niektorí, predtým ľahostajní, vlašní, poprípade sklamaní, zdepriovaní (najmä po jeho ukrižovaní), prejavujú teraz až extatickú radosť z Kristovho vzkriesenia a z jeho novej prítomnosti medzi nimi; napr. aj Ježišovi bratia Jakub a Júda, predtým skeptickí k vystupovaniu svojho brata Ježiša (*Mk 3,20.21*), sa po vzkriesení pridávajú k apoštolom. Život a zmýšľanie Kristových učeníkov sa zásadne mení: eschatologická nádej, ktorá predtým bola iba akási hrmlistá, nadobúda teraz ostré kontúry, reálnu podobu. Pôvodné apokalyptické predstavy sa konkretizujú. Pravdaže, v novom svetle je teraz vidieť aj všetko to, čo predchádzalo – celý Ježišov život, jeho učenie i jeho smrť. Stalo sa definitívne jasným, že to on je tým Mesiášom, Synom Božím, čo prináša spásu cez zmierenie s Bohom – cez obnovenie plnenia Božej Zmluvy zo strany človeka. A toto vedomie sa stáva akýmsi motorom aktivity Ježišových učeníkov, ich neohrozeného svedčenia (s nasadením vlastných životov), a to najprv medzi súkmeňovcami, a neskôr i medzi pohanmi – **z učeníkov sa stávajú apoštoli**.

Poradie udalostí, ktoré som tu uviedol, nie je „poradím dôležitosti“ (to stanovíť, domnievam sa, nie je možné), ale poradím chronologickým (pričom, pravda, treba mať na mysli fakt, že každá nasledujúca udalosť nie je mysliteľná bez

¹ To iba niektorí nepriatelia kresťanstva si vymysleli zlomyseľnú a nezmyselnú lož, že Ježiš bol „mŕtvý iba zdanlivo“, a práve preto vraj mohol „vstať z mŕtvych“.

² Tu treba pripomenúť, že aj Lazara vzkriesil Boh – na prosbu svojho Syna, Ježiša (*J 11,41-42*). Tieto fakty (ktoré nie sú všeobecne známe, napriek tomu, že sú zapísané v Biblii, Božom slove) nijako neznižujú veľkosť, ani zásluhy Ježiša, ktorý bol – a je! – Kristom, Božím Synom a naším Spasiteľom a Pánom.

udalosti predchádzajúcej). Pritom je istou zvláštnosťou, že v poradí *posledná*, tretia udalosť, t.j. vzkriesenie, stojí *na začiatku* evanjelia; že všetko ostatné, čo k evanjeliu prináleží, je k tomuto základu akoby pridávané (treba povedať, že celkom samozrejme a logicky): všetky predchádzajúce udalosti a slová Ježiša nadobúdajú dodatočne nové dimenzie – veď je teraz jasné, že sa týkali **Mesiáša**. V úplne inom svetle sa teraz javí aj jeho smrť – už nie je viac zdrojom sklamaní, depresie; naopak, Ježišova obeť (jeho smrť na kríži) a jeho vzkriesenie sa teraz vnímajú ako najdôležitejšie udalosti, ktoré sa kedy (od stvorenia) v dejinách ľudstva udiali.

Vzkriesenie Ježiša je tiež dôkazom, že Boh môže a chce prinavrátiť k životu (a to nielen „oživiť“, t.j. v podstate predĺžiť tento časný, pozemský život, ale *vzkriesiť k životu večnému, nad ktorým už smrť nemá moc*) tých, ktorí Mu boli verní – *Vzkriesenie Ježiša teda dáva nádej*, ba istotu vzkriesenia, večného života, všetkým zachráneným (spaseným, omilosteným) – lebo Boh istotne, rovnako ako svojho Syna, vzkriesi (podľa zaslúbenia) aj ich. **Toto sú tzv. eschatologické dôsledky Kristovho vzkriesenia – „Veľkej noci“.**

Vzkriesenie však má aj **etické dôsledky** – má významný vplyv aj na etiku: „Tam, kde je smrť tým posledným, tam je strach pred ňou spojený so vzdorom, tam je pozemský život buď všetkým alebo ničím... Ale tam, kde poznávame, že moc smrti je zlomená, tam kde záprak vzkriesenia a nového života svieti ako svetlo do tmy sveta smrti, tam od života prijímame, čo dáva – dobré i zlé, dôležité i nedôležité, radosť i bolesť“ (D. BONHOEFFER: *ETIKA*). Ak veríme vo vzkriesenie aj ubitého, podupaného života, má tento život perspektívu, cenu.

Ak má život perspektívu a cenu, má aj zmysel, a to napriek jeho pomínutelnosti. Uvedomenie si tejto pomínutelnosti života a nevyhnutnosti smrti, môže dokonca kresťanovi pomôcť žiť zmysluplne: vie, že každý okamih jeho života je neopakovateľný, nenávratný. Ak by nebolo smrti, bolo by na všetko „dosť času“.¹ No uvedomovanie si konečnosti života vedie k hľadaniu najvhodnejšej náplne preň. Teda v očiach kresťana smrť nerobí život nezmyselným, naopak, dokonca aj ona mu pomáha hľadať a nachádzať zmysluplnú náplň života.

Ani staroba nie je pre kresťana žiadnou „katastrofou“. S pribúdaním rokov sa mnohé mení: ubúda síce telesných a duševných síl, ale duchovný obzor sa obyčajne rozširuje. Dôraz na to „čo mám“ slabne, dôraz na to „kto som“ silnie, a človek sa stáva citlivejším k otázkam zmysluplnosti života.

Veriaci človek pri odchode z tohto života vie, že nie je opustený, a to aj vtedy ak by pri ňom nestál nikto z ľudí, ktorých by si možno želal mať pri sebe; vie, že jeho Stvoriteľ je pri ňom aj v tej chvíli, keď upadá do spánku smrti, a že bude pri ňom aj pri prebudení. Toto vedomie dáva odvahu odchádzajúcemu prijať to, čo je pre mnohých neprijateľné – ísť pokojne v ústrety tomu, čo čaká bez výnimky každého, a čoho sa mnohí tak desia.²

¹ S takouto predstavou sa niekedy stretávame u ľudí veriacich v „reinkarnáciu“: naivne sa domnievajú, že čo zbabrali v tomto živote, budú môcť napraviť v „budúcom živote“.

² Podrobnejšie o problémoch staroby píšem vo svojej publikácii *STARNUTIE A staroba*. (Podrobnejšie informácie na www.knihy-benjan.sk).

Perspektíva radostnej budúcnosti ovplyvňuje teda aj našu prítomnosť, náš vzťah k nej, naše postoje: je prameňom zvláštnej trvalej **radosti** – takej, ktorú môže kresťan pociťovať aj v situáciách, keď nik iný nemá dôvod k radosti. Lebo *radosť kresťana*, o ktorej sa viackrát píše v Božom slove (pozor, nejde tu o „radovánky“, ani o žiadnu neviazanú veselosť!), to je *trvalý pocit spokojnosti a pokoj mysle, ktoré pramena predovšetkým z nádeje večného života*.

Čo čaká po smrti nás?

Atanázia, či anastáza – nesmrteľnosť, či vzkriesenie?

Odpovede na tieto otázky budú rôzne nielen podľa príslušnosti k niektorému z veľkých svetových náboženstiev, ale aj vnútri nich. Chcel by som sa tu stručne zmieniť o troch názoroch, ktoré zastávajú ľudia hlásiaci sa ku kresťanstvu (to však, že sa ku kresťanstvu hlásia, ešte nemusí znamenať, že aj skutočne kresťanmi sú).

1. Predstava o *reinkarnácii* – opakovanom prevteľovaní (čo znamená vlastne „*kontinuitu života*“ v biologickom zmysle slova). Táto predstava má pôvod v hinduizme a budhizme, a je rozšírená najmä medzi príslušníkmi (alebo „sympatizantmi“) novopohanského hnutia New Age. Ľudia, ktorí prebrali túto predstavu (teda tí, čo hovoria o „svojich predošlých životoch“, a myslia si, že po smrti sa „vtelia“ do iného človeka alebo zvierat'a), sa vlastne vzali svojej kresťanskej viery (ak ju vôbec niekedy mali), pretože tieto pohanské predstavy sú absolútne nezlučiteľné s kresťanským učením.

2. Predstava o *kontinuálnom živote ľudskej duše*. Aj táto vychádza z pohanstva (v tomto prípade z platónskeho dualizmu); znamená v podstate nesmrteľnosť (gr. *athanasia*)¹ človeka; nie však v takom vulgárnom, „materialistickom“ zmysle, ako pri „prevteľovaní“, ale v zmysle „nesmrteľnosti duše“. Je to predstava veľmi rozšírená medzi ľuďmi, ktorí sa síce hlásia ku kresťanstvu, ale ignorujú (resp. nepoznajú) Božie Slovo. V rim. kat. cirkvi bola táto pohanská predstava povýšená na dogmu „o nesmrteľnosti duše“. Rovnako nebiblické sú predstavy o tzv. „očistci“ (t.j. o „mieste pobytu duší hriešnikov“).

3. Konečne je tu **presvedčenie, ktoré je založené na Božom Slove (Biblii): tento život síce končí smrťou** – teda nič také ako „život (bezprostredne) po živote“ neexistuje, – **ale raz bude vzkriesenie (anastasis)**² – „opätovné vstanie k životu“ a následný súd. Po súde bude „ďalší osud“ ľudí rozdielny podľa toho, či boli omilostení (zachránení) alebo odsúdení (zatratení).

V Božom slove sa nenachádza podrobný opis „osudu“ človeka po jeho smrti, ani to ako presne bude vyzerat' „život po živote“ (presnejšie po vzkriesení). To, čo je napr. opísané v Jánovom zjavení, sú metafory a symbolika.

¹ V gréčtine: „*a-*“ je zápor (znamená popretie alebo nedostatok niečoho, ako naše „*ne-*“); „*thanatos*“ = „smrť“.

² Význame gréckeho slova „*anastasis*“ už bol vysvetlený. Jeho najprimeranejší preklad do slovenčiny je slovo *vzkriesenie* (Bohom spôsobené prinavrátanie mŕtveho človeka k životu, avšak nie k životu v „biologickom zmysle“, ale k životu inej, vyššej kvality).

Ako možno viete, „život veriacich v raji“ podrobne opisuje Korán. Je to opis plný rozprávkovej fantázie, naivity; nechýba v ňom dokonca ani erotika. (Mnohí moslimskí teroristi – samovrahovia sú iste motivovaní k svojim hrozným činom nedočkavosťou po leňšení na pohodlných kanapách a po krásnych huriskách v „mohamedánskom raji“). Tak to opísal Mohamed, nie však Božím Duchom inšpirovaní pisateľa Biblie.

A predsa nás Boh nenechal celkom bez informácií o týchto veciach. Ak ich zozbierame z viacerých kníh Biblie, môžeme si urobiť obraz toho, čo nás po smrti čaká. No pri čítaní týchto informácií treba mať na pamäti, že niektoré z nich – napríklad o smrti človeka o vzkriesení a o Božom súde – sú jednoznačné, zatiaľ čo iné – napr. o tom kde a ako budú „tráviť čas (večnosť)“ ospravedlnení (spasení) a odsúdení (zatratení) – nachádzame len v náznakoch alebo symboloch. Náš Pán skrátka uznal za vhodné o niektorých veciach nehovoriť; iste preto, že ľudské slová, pojmy ani predstavy by na pochopenie takého niečoho jednoducho nestačili.³ Veď aj apoštol Pavel píše, že si človek nedokáže predstaviť (a preto ani opísať), čo čaká spasených: „*Ani oko nevidalo, ani ucho neslýchalo, ani do srdca človeka nevstúpilo, čo pripravil Boh tým, ktorí Ho milujú.*“ (1 K 2,9). A podobne aj opis miesta pobytu a trestu odsúdených nie je určitý (raz sa napr. píše o „vonkajšej tme“, inokedy o „ohnivom jazere“, „gehanne“).⁴ Preto je naivné a nezodpovedné o týchto veciach špekulovať, či dokonca tvrdiť, že celkom iste je (alebo bude) to „**takto**“ (ako si to pisateľ vybíjal vo svojej fantázii). A rovnako trúfalé a nezodpovedné je predpovedať „**kedy**“ sa to stane; veď sám Boží Syn hovorí: „*O tom dni však* (myslí sa deň druhého príchodu Syna človeka, t.j. Ježiša, ktorým sa vlastne začína koniec tohto sveta, a nasleduje vzkriesenie mŕtvych a Boží Súd) *a o hodine nevie nikto, ani nebeskí anjeli, ani Syn, ale jedine Otec.*“ (Mt 24,36).

Ale o tom, čo je v Písme zjavené jednoznačne, o tom možno, a treba hovoriť. Teraz sa teda pokúsím zhrnúť, čo o týchto veciach hovorí (na rôznych miestach) Písmo – čo by sme mali o týchto veciach vedieť, aby sme sa nedali klamať z tej či onej strany:

Predstava, že **večný život** je akési lineárne, nekonečné pokračovanie terajšieho života, nemá nič spoločného s jeho biblickým poňatím. Pozemský život nemá pokračovanie, končí smrťou (to je tzv. „prvá“, telesná smrť). A potom, keď Boží Syn príde v moci a sláve, bude vzkriesenie a súd. Až po ňom začne (pre niektorých) večný život. Aký bude tento život a čo bude s celým svetom, nedokážeme si – ako už bolo povedané – presne predstaviť (1Ko 2,9); vieme len o niektorých jeho atribútoch, ako ich sporadicky nachádzame v Písme. Ale v Písme nikde nenachádzame „kontinuitu“ (nepretržitosť) ako vlastnosť života. Preto sa zbavme falošných predstáv, majúcích

³ Človek, ktorý je po celý svoj život konfrontovaný s trojdimenziálnym priestorom; vie síce napr., že existujú aj viacdimeználne priestory, nevie si však predstaviť život v nich. (Toto uvádzam iba ako príklad. Teda nie je to tvrdenie, žeby nová realita, ktorá nás očakáva po vzkriesení, mala mať práve charakter „viacdimeználneho sveta“).

⁴ *Gehana* (ge-hinnom) bolo smetisko za múrmi Jeruzalema, kde sa pálili odpadky (preto tam bol „večný“ oheň), ale aj mŕtvolý uhynutých zvierat a popravených zločincov. Prekladatelia výraz *gehana* obyčajne prekladajú slovom „peklo“. Ale tým istým slovom („peklo“) prekladajú často aj iný biblický výraz „šeoł“ (háles), ktorý má úplne iný význam (šeoł je miesto – vlastne „hrob“ – pobytu mŕtvych v období medzi ich smrťou a vzkriesením). Táto nedôslednosť prekladateľov môže mnohých čitateľov Biblie veľmi mýliť. Ďalšou príčinou skreslených predstáv môže byť vplyv mýtov a rozprávok o „pekle s čertami, kotlami, smolou, atď.“

pôvod v pohanstve o „posmrtnom živote duše“ alebo o „reinkarnácii“ (prevtelovaní). Opakujem: Nič také v Božom slove nenachádzame – nestretáme sa tu s pojmom „**nesmrteľnosť**“ vo vzťahu k človeku, ale **iba vo vzťahu k Bohu, iba Boh je nesmrteľný**: ...*jediný Panovník, Kráľ kraľujúcich a Pán panujúcich (t.j. Boh), On,... jediný má nesmrteľnosť*... (1Tim 6, 15.16). Človek, pretože je hriešny (každý človek je hriešny), musí raz zomrieť, veď ...*mzdou hriechu je smrť*... (R 6,23). Kresťania, ako už bolo povedané, majú však **eschatologickú nádej večného života**; vedia, ...*že (raz) bude vzkriesenie spravodlivých i nespravodlivých (Sk 24,15)*, a po ňom príde Boží súd (...*je ustanovené, že ľudia raz zomrú, a potom bude súd*... – Hb 9,27). Boh teda vykoná prísnu selekciu, a to na základe toho, či človek prijal Božiu ponuku a podmienky záchrany (spásy) alebo ich ignoroval, poprípade sa dokonca postavil do odbojnej pozície voči Bohu. Tých prvých čaká večný život, ktorý je darom Boha Jeho verným (...*milostivým darom Božím je večný život* – R 6,23), a tí druhí ...*budú mať podiel v jazere horiacom ohňom a sĺrou; to je tá druhá (definitívna) smrť* (Zj 21,8). Slová o nesmrteľnosti človeka teda nepochádzajú od Boha; naopak, toto tvrdenie je vložené do úst Satana, ktorý je „*luhár a otec lži*“ (J 8,44), keď hovorí človeku: „*Vôbec nezomriete*...“ (1M 3,4).

Podobne aj predstavy (ktoré možno pochádzajú z nesprávneho pochopenia slov kréda „*verím v... tela z mŕtvych vzkriesenie*“) o tom, že náš večný život bude v terajšom tele (alebo v tele rovnakej podstaty), sú falošné. Tí, čo budú spasení a získajú večný život, dostanú nové „telo“, ktoré bude zrejme zásadne odlišné od terajšieho hmotného (trojdimenziálneho) tela. Máme dôvod to tvrdiť na základe slov samotného Ježiša Krista (Mk 12,25; Mt 22,33; Lk 20, 35-36) i apoštola Pavla, ktorému to bolo zjavené (1Ko 40-46.52).

Teda večný život v eschatologickom zmysle – to je život nielen neohraničeného trvania, ale najmä úplne novej kvality; on je našou nádejou, a dovŕšený bude po vzkriesení a súde (J 6, 40; podobne: J 6,54; R 2,7; 1Ko 15,20n). Slová Ježiša Krista nám ho sľubujú, a jeho vzkriesenie nám dáva istotu naplnenia týchto zaslúbení.

Dualizmus „duša + telo“ a „prirodzená nesmrteľnosť“, ako bolo povedané, sú pojmy v biblickom učení úplne neznáme. Do teológie sa dostali z pohanstva (platonizmu, resp. neoplatonizmu). Napr. pojem „živá duša“ v Biblii – to je jednoducho živý jedinec (človek alebo zviera). Po smrti sa teda žiadna duša neoddeľuje od tela. V Písme je však zmienka o „*knihe života*“ – čo si môžeme zjednodušene predstaviť ako akýsi „záznam v pamäti HD Božieho úžasného počítača“, kde budú tieto informácie (alebo „film“) uchované až do dňa súdu.

Smrť je údelom každého človeka, a po smrti každý „spí“ až do dňa vzkriesenia.¹ Toto je biblický pohľad na túto otázku, i keď mnohí teológovia hlásajú niečo úplne iného. Koniec-koncov toto nie je jediný prípad („teologický problém“), kde dogmy, ktoré majú pôvod v pohanských predstavách, vytlačili z katechizmov niektorých konfesii pravé, biblické učenie. Je na každom, aby sa

¹ Samotný Ježiš smrť nazýva „spánkom“ (Mt 9,24; J 11,11) a hovorí o vzkriesení, ku ktorému príde „v posledný deň“ (J 5,29; 6,40). To isté môžeme čítať aj na iných miestach Božieho slova (1Tes 4,16; 1Kor 15,22-23; Zj 20,4.13 a i.).

rozhodol komu uverí: Bohu (Božiemu Slovu), alebo filozofickým konštrukciám, majúcim pôvod v pohanstve!

Z vyššie uvedeného (ale aj z iných jednoznačných konštatovaní Božieho Slova) vyplývajú dva dôležité závery:

• 1. Pokusy komunikovať s mŕtvymi, a to nielen na špiritistických seansách, ale aj keď sa človek modlí k mŕtvym ľuďom („svätým“, „patrónom“) je nielen hriechom (3M 19,31; 20,6; 5M 18,11-12), ale aj absolútne neodôvodnenou, nezmyselnou praxou (jednak preto, že títo „spia“, a nemôžu teda „orodovať“, jednak preto, že je len jeden Prostredník medzi Bohom a ľuďmi, Kristus Ježiš – 1Tim 2,5).

• 2. Viera v možnosť dodatočnej, posmrtnej korekcie situácie človeka, čiže spoliehanie sa na to, že po skončení tohto života (napr. v tzv. „očistci“) bude ešte „nejaká šanca“ ovplyvniť výrok Božieho súdu, nemá žiaden biblický základ; je to blud, a to veľmi nebezpečný; môže totiž viesť k spoliehaniu sa na niečo, čo je nebiblické, nereálne – čo neexistuje. V Písme totiž čítame: „...je ustanovené, že ľudia raz zomrú, a potom bude súd“ (Hb 9,27), a medzi tým nič, teda žiadna „druhá príležitosť“, žiadne ďalšie „reinkarnačné cykly“ ani „očistec“, ale súd. Čas milosti pre svet končí druhým príchodom nášho Pána, pre jednotlivca však končí čas, v ktorom môže využiť ponúknutú Božiu milosť – ukončením jeho pozemského života, jeho smrťou.

Aj apoštol Pavel píše: „...napomínam vás, aby ste milosť Božiu nebrali nadarmo. Ved' (Boh) hovorí: V čas príhodný som ťa vypočul a v deň spasenia som ťa pomohol. Hľa, teraz je čas príhodný, hľa, teraz je deň spasenia!“ (2Ko 6,1-2).

Nepremeškajme teda čas, ktorý máme k dispozícii tu na zemi; ved' tento príhodný čas – čas Božej milosti, môže pre každého z nás skončiť náhlou smrťou hocikedy, nečakane (možno aj dnes, možno v túto hodinu). A smrťou skončí pre toho, čo šancu milosti nevyužil, všetko: tento život (definitívne, bez možnosti návratu do „iného života na zemi“), ale aj akákoľvek nádej v Bohom zasľúbený večný život.

Definitívne sa skončí pre neho aj možnosť akejkoľvek korekcie jeho tragického „osudu“ – napr. „dodatočne v očistci“; pretože o žiadnej takej možnosti Boh nehovorí – ani prostredníctvom svojho Syna, ani ústami prorokov, poprípade apoštolov.

**O tvojej budúcnosti sa rozhoduje práve teraz!
Nepremeškaj príležitosť pre tú budúcnosť niečo urobiť!**

DR. M. BEŇO (BENJAN)

Darček pre Vás:

Desiatky publikácií zadarmo

Radi by sme Vás upozornili, že teraz máte možnosť si pozrieť a gratis („free“) stiahnuť desiatky dokumentov v elektronickej podobe – vo formáte **PPS** („prezentácie“) a v **PDF** (články, fakty, úvahy). Stačí jednoducho kliknúť na názov zvoleného dokumentu v zozname, ktorý nájdete po zvolení voľby „**mimoknižné publikácie**“ (v sekcii „**Prejsť na:**“) na web-stránke:

www.knihy-benjan.sk

Ide o originálne publikácie s mnohými (často málo známymi) *faktami o pravde, poznávaní, ale aj o lži, podvádzaní a manipulovaní; o vede a viere; s faktami a úvahami o svete, o Bohu, ale i o Vás.* V mnohých pps dokumentoch („prezentáciách“) tiež nájdete *unikátne fotografie a krásne melódie.*

Okrem toho na tejto web-stránke nájdete **PONUKU KNÍH**, kde je vyše 20 titulov, ktoré si môžete objednať a ktoré nikde okrem u nás (a v internetovom kníhkupectve MARTINUS.sk) nedostanete. O knihách si tu môžete prečítať podrobné informácie – nielen o ich rozsahu, formáte, cene a špeciálnych zľavách, ale aj o ich obsahu (t.j. anotácie); z niektorých z nich sú dokonca k dispozícii aj ukážky (úryvky).

(Pozn.: ak ste túto informáciu dostali e-mailom, nemusíte otvárať váš prehliadač, stačí jednoducho kliknúť na tu uvedenú webovú adresu, t.j. na: www.knihy-benjan.sk).

So srdečným pozdravom

MBKB

mb@knihy-benjan.sk